

Kunnanvaltuusto	§ 40	03.05.2021
Kunnanhallitus	§ 127	17.05.2021
Kunnanhallitus	§ 259	06.09.2021
Kunnanvaltuusto	§ 126	20.09.2021

Valtuustoaloite Kotimaisuus ja vastuullisuus kunnan hankintakriteereinä

241/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 03.05.2021 § 40

Susanna Koivula ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 3.5.2021:

"Valtuustoaloite Kotimaisuus ja vastuullisuus kunnan hankintakriteereinä

Mäntsälän kunnan hankinnoissa tulee painottaa kotimaista tuotantoa. Kotimaisten tuotteiden ostaminen tukee suomalaista teollisuutta ja yrittäjyyttä.

Hinta-laatu-suhteen lisäksi on tarkasteltava tuotteiden ympäristöystävällisyyttä ja eettisyyttä, Miten tuotteet valmistetaan, ja onko niiden kierrättäminen mahdollista käytöstä luopumisen jälkeen? Eettisesti kestävässä tuotantoketjussa huolehditaan myös työntekijöiden turvallisuudesta ja riittävästä toimeentulosta.

Kunnan tulevassa hankintastrategiassa on linjattava kotimaisuudesta ja vastuullisuudesta.

Mäntsälässä 3.5.2021.
Susanna Koivula"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 17.05.2021 § 127

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen konsernipalveluille valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 06.09.2021 § 259

Hallintopalvelut antaa seuraavan vastauksen aloitteeseen:

Lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.

Nämä lain yleiset periaatteet ovat jo huomioituna Mäntsälän kunnan hankintaohjeessa sekä hankintojen strategisissa tavoitteissa.

Lisäksi laissa todetaan, että hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Tämän vuoksi kotimaisuusvaadetta ei voida suoraan asettaa kilpailutusten kriteeriksi. Kuitenkin Mäntsälän kunta voi kilpailutuksissa painottaa saatavuuden ja vastuullisuuden näkökulmia ja toimia kilpailutuksissa siten, että jaetaan hankintoja eri kokonaisuuksiin alueittain/tuoteryhmittäin. Hankinnat on kuitenkin toteutettava edelleen tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.

Mäntsälän kunta on mukana lukuisissa eri yhteishankintayksiköiden hankinnoissa. Yhteishankintayksiköt toteuttavat volyymiltaan suurempia hankintoja ja niissä voidaan toteuttaa laajemmin eri vastuullisuusnäkökulmia. Mäntsälän kunta on mukana esimerkiksi Hansel Oy:n kilpailuttamassa Elintarvikkeet ja non-food tuotteet 2020-2024 hankinnassa, jossa jo hyödynnetään ympäristövastuu, sosiaalinen vastuu sekä taloudellinen vastuunäkökulmia.

Elintarvike- ja siivoushankinnoissa Mäntsälän kunta kiinnittää huomiota ja valitsee aina kotimaisen, ja mahdollisuuksien mukaan paikallisen vaihtoehdon, kun se on laadullisesti ja taloudellisesti järkevää. Tavoitteena kotimaisuuden lisäksi on kiinnittää huomiota ruoka- ja siivouspalvelujen ekologiseen toimintaan ja parantaa yhteisten toimintatapojen laatua. Tuotteiden varastokiertoa on tehostettu sekä tavarantilauksia on keskitetty näiden osalta.

Lisäksi kunnan omista kilpailutuksista mm. Ehnroosin koulun rakennushankkeessa on otettu huomioon vastuullisuusnäkökulmia, erityisesti työllistämisehdon toteutumisen osalta.

Kunnan hankintaohjetta päivitetään parhaillaan ja kunnan hankintojen strategisissa tavoitteissa on jo kirjattu kestävä kehityksen, innovatiivisuuden ja kehittyvien palvelumuotojen osalta tavoitteeksi seuraavat kohdat:

- Huomioidaan ja arvioidaan ympäristönäkökulma ja energiatehokkuus hankinnoissa

- Lisätään kestävän kehityksen kriteerien käyttöä ohjeistuksen ja koulutuksen avulla
- Arvioidaan hankintojen sosiaalisia vaikutuksia ja tuetaan esim. työllistämistä

(Valmistelija:
hankinta-asiantuntija Jonna Putkonen, jonna.putkonen@mantsala.fi)

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen aloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Aloitteen käsittely saatetaan valtuustolle tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanvaltuusto 20.09.2021 § 126

Esitys: Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteen käsittelyn tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.